

Dějepis

ročník	TÉMA	VÝSTUP žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
G5	Úvod do studia historie	→ charakterizuje smysl historického poznání, a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého; → vysvětlí, jaký je rozdíl mezi historií a dějepisem; → objasní vznik historie jako vědy v souvislosti s ekonomickým a společenským rozvojem společnosti; → charakterizuje jednotlivé historické disciplíny; → rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace; → vysvětlí, s jakými metodami historik pracuje a porovná s metodami v jiných vědách; → vysvětlí pojem pramen a uvede jejich typologii; → vyjmenuje hlavní PVH a objasní jejich obsah; → diskutuje o vztahu historie k jiným vědám; → objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin;	Význam historického poznání pro současnost. Práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnosti využití. Vznik historie jako vědy. Rozdělení historie. Historické metody. Prameny. Pomocné vědy historické. Vztah historie k ostatním vědám. Periodizace dějin.	2 D) 4. Evropský integrační proces. 5. Významní Evropané. 6. Významní Evropané z českého prostředí. 7. Historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy. 8. Politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě.
	Pravěk	→ objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; → charakterizuje pojem archeologická kultura; → vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti; → zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku;	Doba kamenná – paleolit, mezolit, neolit, eneolit. Doba bronzová. Doba železná.	

ročník	TÉMA	VÝSTUP žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	Starověk	→ zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společností, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace; → objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské a kulturní systémy; → popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin;		
	Středověk (raný středověk)	→ objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; → vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti; → definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–11. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích; → charakterizuje základní rysy vývoje na našem území; → vymezí specifika islámské oblasti; → vysvětlí důsledky tatarských a nájezdů pro východní Evropu;	Staroorientální státy: Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína. Antické Řecko. Antický Řím. Naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice.	

ročník	TÉMA	VÝSTUP žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	Středověk (vrcholný středověk)	→definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 11.–15. stol. a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích; →charakterizuje základní rysy vývoje na našem území; →použije znalosti z předchozího studia a objasní význam tatarských a tureckých nájezdů pro vývoj Evropy a zánik Byzantské říše;	Stěhování národů. Utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, franská říše a oblast západní, východní a střední Evropy). Normané a jejich vliv na vývoj západní a jižní Evropy. Počátky státních útvarů na našem území. Český přemyslovský stát. Islám a arabská říše. Křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota. Boj o investituru. Křesťanství, papežství a císařství. Vzdělanost a umění raného středověku. Křížové výpravy. Vznik jednotných států v západní Evropě. Stoletá válka, její příčiny a důsledky. Vývoj Svaté říše římské do nástupu Habsburků 1440. Mongolská a expanze. Zánik Byzantské říše. Křížové výpravy, kacířství, husitství. Český stát (období přemyslovského státu, lucemburská epocha, husitství, doba jagellonská). Venkov a zemědělství, kolonizace; rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace. Střední a východní Evropa ve 12.–15. stol. Vzdělanost a umění vrcholného a pozdního středověku.	

ročník	TÉMA	VÝSTUP žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
G6	Počátky novověku	→ rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky 14. – 17. stol.; → vysvětlí důsledky zámořských objevů v hospodářské i mocensko-politické oblasti; → popíše základní rysy reformace a protireformace a vysvětlí její důsledky pro další evropský vývoj; → vymezí základní znaky absolutismu a stavovství a uvede jejich konkrétní projevy v jednotlivých zemích; → charakterizuje postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní politické, sociální a kulturní poměry;	Humanismus a renesance. Zámořské objevy a jejich důsledky. Reformace a katolická reforma. Evropské velmoci v raném novověku, třicetiletá válka. Baroko.	2 A) 2. Historické přístupy k procesům globalizace. 2 D) 4. Evropský integrační proces. 5. Významní Evropané. 6. Významní Evropané z českého prostředí. 7. Historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy. 8. Politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě.
	Osvícenství, revoluce a idea svobody	→ určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století; → na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení; → posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů;	Osvícenství. Velké revoluce – vznik USA, francouzská revoluce, rok 1848. Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu.	

ročník	TÉMA	VÝSTUP žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	Modernizace společnosti	→ vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů; → charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní principy asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace; → objasní tendence vývoje české společnosti ve druhé polovině 19. století; → vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období;	Rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře. Utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské). Česká společnost v habsburské monarchii ve druhé polovině 19. století. Pokus o české vyrovnání. Předpoklady a projevy imperiální politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do I. světové války. Diplomatické a vojenské aktivity velmocí v předvečer I. světové války. Proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle époque“ přelomu 19. a 20. století	

ročník	TÉMA	VÝSTUP žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
G7	Moderní doba – situace v letech 1914 – 1945	→charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky; →uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku; →vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopností potenciálních obětí jí čelit; →vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil; →popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury;	První světová válka, české země v době války, první odboj. Revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci. Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory. Vznik ČSR, ČSR v meziválečném období. Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek. Mnichovská krize a její důsledky. Kultura první poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport). Druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust). Protektorát Čechy a Morava, druhý odboj. Obnova ČSR.	2 A) 2. Historické přístupy k procesům globalizace. 2 C) 1. Historické kořeny rozvojové spolupráce. 2 D) 4. Evropský integrační proces. 5. Významní Evropané. 6. Významní Evropané z českého prostředí. 7. Historický vývoj českého národa v evropském kontextu a jeho hlavní etapy. 8. Politické aspekty postavení českých zemí v Evropě a ve světě. 5 E) 7. Média a dějiny. 8. Role médií v dějinách obce.

ročník	TÉMA	VÝSTUP žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
	Soudobé dějiny	→charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty; →vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi; →porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích; →popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování; →objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě; →vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho vývoje;	Evropa a svět po druhé světové válce. Vznik OSN, princip sociálního státu. Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj; SSSR jako světová velmoc; RVHP a Varšavská smlouva. Vývoj v Československu. Euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie; USA jako světová velmoc. Životní podmínky na obou stranách „železné opony“. Konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael. Dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm. Pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě. Globální problémy moderní společnosti.	